

Hout- en Bouwbond CNV ontwikkelt praktische aanpak voor OR

Erik Pennekamp

De hout- en bouwnijverheid staat voor veel mensen nog steeds voor onveilig, ongezond en zwaar werk. Hoewel er de afgelopen jaren veel verbeterd is, schiet de bedrijfstak er wat betreft ziekteverzuim en ongevallen nog steeds negatief uit. De Hout- en Bouwbond CNV wil hierin verandering brengen door in bedrijven concrete projecten te verrichten om de kwaliteit van de arbeid op de werkvloer te verbeteren.

Illustratie: Tonny Stortelder

Ervaringen met diverse bedrijfsprojecten hebben geleid tot een handboek. Ondernemingsraadsleden en andere werknemers vinden in dit handboek handvatten om in hun bedrijf concreet met kwaliteit van de arbeid aan de slag te gaan. Wanneer het met de kwaliteit van de arbeid niet goed gesteld is, kunnen werknemers ziek worden van hun werk. In de bouwnijverheid en de houtsectoren is het percentage ziekteverzuim en het aantal WAO'ers in vergelijking met andere bedrijfstakken hoog. Het ongevallenpercentage in de bouw is tien keer zo hoog als gemiddeld in Nederland. Maar

weinig werknemers behalen gezond hun pensioen. Het imago van de bedrijfstak is niet aantrekkelijk vanwege de slechte arbeidsomstandigheden en de beperkte werkzekerheid.

Nederland heeft de hoogste arbeidsproductiviteit van Europa. Vooral in de bedrijfstakken van de hout- en bouwnijverheid is snelheid in de productie kenmerkend. Bovendien worden bedrijven steeds meer geconfronteerd met nieuwe eisen die aan de bedrijfsvoering worden gesteld op het gebied van kwaliteitszorg, arbozorg en milieu.

De Hout- en Bouwbond CNV is van

mening dat de verbetering van de kwaliteit van de arbeid bij de aanpak van ziekteverzuim en de ontwikkeling van kwaliteitszorg in de bedrijven centraal dient te staan. Met kwaliteit van de arbeid bedoelt de bond de (samenhang tussen) arbeidsomstandigheden, arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden. De bond ziet daarbij een sterke relatie met de structuur en cultuur van bedrijven. Sinds enkele jaren verricht de bond samen met ondernemingsraden en leden activiteiten in bedrijven zoals bouwbedrijven, meubelbedrijven, woningcorporaties en houthandels. Deze ervaringen hebben geleid tot de opzet van een handboek dat vooral is bestemd voor ondernemingsraden, VGW- en arbo-commissies.

Praktisch

Met het handboek 'Aan de slag met kwaliteit van de arbeid' wil de Hout- en Bouwbond CNV werknemers praktische informatie geven om aan de slag kunnen gaan met het verbeteren van kwaliteit van de arbeid in hun bedrijf. Aangrijpingspunten zijn wettelijke regels en cao-bepalingen op dit terrein. Het handboek gaat in op de mogelijkheden die een ondernemingsraad heeft om de kwaliteit van de arbeid in het bedrijf te verbeteren. Er wordt een plan van aanpak weergegeven.

Omdat de arbeidsomstandigheden in de bouwnijverheid en de hout- en meubelindustrie nog steeds een belangrijke bron van zorg zijn, wordt uitgebreid ingegaan op de verbetering van veiligheid en gezondheid. Enkele risico's op het werk krijgen speciaal de aandacht: lawaai tijdens het werk, lichamelijke belasting, veiligheid en het werken met gevaarlijke stoffen. Voorzieningen die op de werkplek aanwezig moeten zijn worden vermeld.

Daarnaast wordt ingegaan op de

verbetering van de arbeidsinhoud en de arbeidsverhoudingen op de werkplek. Omdat de Hout- en Bouwbond CNV werkoverleg belangrijk vindt, wordt uitgelegd op welke manier dit overleg in het bedrijf kan worden opgezet. De bond is van mening dat het verbeteren van de kwaliteit van de arbeid dé manier is om te werken aan verlaging van het ziekteverzuim. Naast deze bronaanpak zijn er echter ook andere mogelijkheden om een hoog ziekteverzuim in een bedrijf tegen te gaan, zoals verzuimregistratie en verzuimbegeleiding.

Ook wordt ingegaan op de ontwikkeling van de integratie van zorgsystemen. De zorg voor arbeidsomstandigheden, milieu en kwaliteit kent veel overlappings. Tot slot wordt een overzicht gegeven van deskundige instanties die kunnen worden ingeschakeld.

Het handboek bevat praktische vragenlijsten die in de bedrijven kunnen worden toegepast om de kwaliteit van de arbeid in beeld te brengen. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met een aantal aandachtspunten. Door de woordenlijst achterin het boek wordt het zoeken op een onderwerp makkelijk gemaakt.

Kwaliteit door mensen

Jongeneel Hengelo BV (onderdeel van Jongeneel Holding uit Utrecht, een bedrijf met 800 werknemers) is een regionale houthandel met circa dertig werknemers. Het produktenpakket bestaat uit hout- en houtachtige plaatmaterialen in de breedste zin van het woord. In de eigen machinale afdeling worden deze materialen bewerkt voor afnemers in de bouw, meubelindustrie, industrie en overheidsinstanties.

De OR van Jongeneel Holding vroeg manager H.F.M. Brinkerink mee te werken als pilotbedrijf aan het project Kwaliteit van de arbeid. De Hout- en Bouwbond CNV heeft hulp verleend bij het opstellen en uitvoeren van het project.

Jongeneel BV is als volgt te werk gegaan: Samen met een aantal medewerkers van de bond, de voorzitter van de OR, de voorzitter van de arbo-commissie van Jongeneel, één van de medewerkers als lid van de OR en arbocommissie, en drie afgevaardigden uit het bedrijf is een vragenlijst samengesteld over de arbeidsinhoud, arbeidsomstandigheden, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden.

Deze is in een personeelsbijeenkomst besproken met alle medewerkers. Voorwaarde was onder andere

de anonimiteit. De vragenlijst werd door 93% van de medewerkers ingeleverd. De resultaten zijn in een algehele personeelsbijeenkomst nader toegelicht.

Uit de antwoorden kwamen een aantal problemen naar boven die snel en eenvoudig kunnen worden aangepakt en opgelost. Andere zaken dienen meer onderzocht te worden.

Zo bleek de behoefte aan een overlegcommissie binnen het bedrijf groot. Deze is inmiddels samengesteld uit vier personen waaronder de manager. De commissie zal in eerste instantie maandelijks bijeenkomen. Volgens de cao voor de houthandel moet elk bedrijf een werknemer als arbopromotor aanstellen. De bedoeling is dat een van de personen uit de overlegcommissie tevens als arbopromotor wordt aangesteld.

Uit de resultaten van de vragenlijsten komt volgens Brinkerink nog weer eens naar voren hoe belangrijk het is de mensen te betrekken bij het wel en wee van de onderneming.

Verder

De OR van Jongeneel vindt dat nu meerdere vestigingen tegelijk bij de kop moeten worden gevat. Te denken valt volgens voorzitter L.R. van den Brande aan bedrijven waar een OR-lid werkt en/of waarvan de leiding van de vestiging te kennen geeft, via het overleg met z'n medewerkers, dat men voelt voor dit project. De OR zal deelname aan het project promoten.

Het handboek kan telefonisch worden besteld via tel. 03405-97784. Het boek is voor CNV-leden gratis, niet-leden betalen f 25 (incl. porti).

Integraal Arbo- en ziekteverzuimbeleid

Arboplan organiseert de driedaagse cursus Integraal Arbo- en ziekteverzuimbeleid. Doel van de cursus is praktische ervaring op te doen met het opstellen van een arbo- en ziekteverzuimbeleid. De nadruk ligt op het vormgeven van het beleid en het praktisch vertalen naar een arbojaarplan. De deelnemers aan deze cursus leren: aan welke wettelijke verplichtingen voldaan moet worden met betrekking tot arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim; hoe aan de verplichte risico-inventarisatie vorm kan worden gegeven; hoe de inrichting van werkplekken kan worden onderzocht; het verzuimbeleid en de verzuimregistratie te beoordelen en te verbeteren; hoe prioriteiten en doelen gesteld kunnen worden om de arbeidsomstandigheden te verbeteren; hoe een concreet arbojaarplan kan worden opgesteld; hoe het arbo- en ziekteverzuimbeleid in de organisatie geïmplementeerd kan worden. De cursus is bestemd voor functionarissen die belast zijn met arbo- en preventietaken, zoals arbocoördinatoren, personeelsfunctionarissen, OR-, DC- of MC-leden, VGW-commissies, milieu- of veiligheidscoördinatoren, werkgevers en leidinggevendenden van grote en kleine organisaties en adviseurs die op dit gebied werkzaam zijn. De cursus vindt plaats op 2, 3 en 16 november 1994 in Utrecht.

Inf.: Arboplan, Emmastraat 28, 1075 HV Amsterdam. Tel 020-6716121. Fax 020-6646306.